

Nesodden kommune

Årsplan 2024-2025 Fagerstrand barnehage

Årsplanen bygger på

- [Lov om barnehager](#)
- [Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver](#)
- [Trafikksikkerhetsplan for Nesodden kommune 2021-2024](#)
- [Oppvekstplan for Nesodden kommune 2021-2025](#)

Årsplanens funksjoner

1. Arbeidsredskap for barnehagens personale for å styre virksomheten i en bevisst og uttalt retning.
2. Utgangspunkt for foreldres mulighet til å påvirke innholdet i barnehagen, Samarbeidsutvalget (SU) fastsetter årsplanen.
3. Er grunnlag for kommunens tilsyn med barnehage.
4. Gir informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til eier, politikere, kommune, barnehagens samarbeidspartner og andre interesserte.

Årsplanen er et arbeidsdokument for de ansatte og et bindeledd mellom barnehagen og foreldrene. Barn, foreldre og ansatte skal gis mulighet til å delta aktivt i planlegging av barnehagens innhold og ha innflytelse på valg av satsingsområder.

Våre planer

Årsplan med progresjonsplan beskriver hvordan barnehagen arbeider med fagområdene som er beskrevet i *Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver*. *Progresjonsplanen* er en del av årsplanen og viser hvordan aktiviteter innenfor et fagområde kan tilrettelegges ulikt for de forskjellige alders- og utviklingstrinn og hvordan de ulike alderstrinn kan delta i aktiviteter spesielt tilpasset for sitt aldersnivå.

Månedspanene konkretiserer avdelingenes arbeid med satsningsområder og fagområder. Her beskrives temaarbeid gjennom året.

Ukeplaner med plan for ukens aktiviteter blir publisert på MyKid.

Trivselsplanen (med handlingsplan mot uakseptabel sosial atferd) beskriver hvordan barnehagen jobber med sosial kompetanse og vennskap. Handlingsplanen beskriver tiltak for å håndtere mobbing og hvordan vi jobber forebyggende med det psykososiale barnehagemiljøet.

Plan for Megagjengen beskriver tema, innhold og formål for førskolebarna gjennom året. Planen synliggjør hvordan vi jobber med overgang fra barnehage til skole.

Innholdsfortegnelse

1. Lov om barnehager Kap. I Barnehagens formål og innhold	0
2. Kommunens visjon og verdier	1
3. Barnehagens hovedmål og satsingsområder	1
4. Om barnehagen	2
5. Planlegging, dokumentasjon og vurdering	3
6. Medvirkning	4
7. Tilvenning.....	5
8. Overganger	6
9. Omsorg.....	6
10. Danning	6
11. Lek	7
12. Læring	7
13. Inkluderende fellesskap	8
14. Livsmestring og helse	8
15. Kommunikasjon og språk	9
16. Bærekraftig utvikling.....	9
17. Trafikksikkerhet.....	10
18. Digital praksis	10
19. Barnas psykososiale og fysiske barnehagemiljø	11
20. Fagområdene/progresjonsplan.....	13
21. Kilder	18

1. Lov om barnehager Kap. I Barnehagens formål og innhold

§ 1. Formål.

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene. Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger. Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

§ 2. Barnehagens innhold

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet. Barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter. Barnehagen skal ta hensyn til barnas alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn, herunder samiske barns språk og kultur. Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap. Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter. Barnehagen skal ha en helsefremmende og en forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Departementet fastsetter nærmere regler om barnehagens innhold og oppgaver (rammeplan) med forskrift. Barnehagens eier kan tilpasse rammeplanen til lokale forhold. Med utgangspunkt i rammeplan for barnehagen skal samarbeidsutvalget for hver barnehage fastsette en årsplan for den pedagogiske virksomheten.

2. Kommunens visjon og verdier

Visjon: Sammen skaper vi det gode liv.

Verdier: Likeverd, allsidig samfunn, økologisk balanse, nærhet til naturen.

3. Barnehagens hovedmål og satsingsområder

Utdrag fra oppvekstplanen:

Barna i Nesoddbarnehagen skal oppleve omsorg og trygghet hver dag for på det grunnlaget å kunne realisere sitt potensiale og oppleve mestring. Barnas språk og sosiale kompetanse skal stimuleres og utvikles gjennom hele barnehagetiden. Leken spiller en stor rolle i utviklingen av både språket, og den sosiale kompetansen. Barn viser tidlig at de bryr seg om hverandre, løser konflikter og tar andres perspektiv når de leker. Barna skal oppleve at de blir sett og hørt. De skal ha en medvirkning på egen hverdag og være med å forme barnehagens innhold. Livsmestring og helse vil være sentrale begreper i barnehagene. Det skal gi barna en mulighet til å mestre det livet har å by på og legge grunnlaget for et videre læringsløp. De eldste barna i barnehagen skal glede seg til å begynne på skolen, kjenne seg trygge og oppleve mestring. Barn og foresatte skal oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen, skolen og skolefritidsordningen (SFO).

Barnehager skal drive kunnskapsbasert praksisutvikling, med fokus på kvalitetsforbedring. Å jobbe kunnskapsbasert innebærer at praksis bygger på forsknings- og erfaringsbasert kunnskap samt brukerkunnskap og brukermedvirkning.

Mål

- Barn og unge opplever gode sammenhenger gjennom hele læringsløpet
- Barn og unge har grunnleggende ferdigheter og gode forutsetninger til å mestre oppgaver som er ukjente og krever innovative løsninger
- Barn og unge skal delta i beslutninger som gjelder deres egen læring
- Barn og unge har sosial kompetanse og opplever tilhørighet og livsmestring

Barnehagens tiltak:

For å nå disse målene iverksettes ulike strategier og tiltak på bakgrunn av de årlige kvalitetsmeldingene. Tiltakene er knyttet til områdene læringsmiljø, spesialpedagogisk hjelp/spesialundervisning, læring, psykisk helse og kvalitetsarbeid. Kompetanseutvikling innenfor disse områdene er et sentralt virkemiddel for å nå målene. Møtefora som danner grunnlag for kvalitetsutvikling i barnehagene:

- Interne møter i den enkelte barnehage
- Styringsdialogen
- Samhandlingsmøter med PPT
- Samhandling og møter i Rekomp-ordningen (OsloMet)
- Lærende nettverk med ekstern utviklingsveileder
- Møter i profesjonsfellesskapet med styrergruppen

Fagerstrand barnehages satsningsområder og hovedmål

Nesodden kommunale barnehager har *Livsmestring og helse gjennom gode ferdigheter i kommunikasjon og sosialt samspill* som satsningsområde.

Mål

- Barna har et trygt og inkluderende oppvekst- og læringsmiljø som fremmer helse, trivsel og læring.
- Barna er en del av et fellesskap der de utvikler gode sosiale og språklige ferdigheter gjennom lek i trygge omgivelser preget av kjærlige voksne.
- Barnehagene bidrar til å utjevne sosiale forskjeller.
- Ansatte i de kommunale barnehagene har et felles kunnskapsgrunnlag og god kompetanse om hva som fremmer livsmestring og helse.

CLASS

De kommunale barnehagene i Nesodden har siden våren 2023 jobbet med å iverksette observatørverktøyet CLASS. Det er de ansatte i barnehagen som observeres avdelingsvis.

Gjennom å jobbe med CLASS (Classroom Assessment Scoring System), er målet å styrke kvaliteten på samspillet mellom voksne og barn. Vi skal bli enda mer bevisste på hvor betydningsfull hver voksen er, og hvor stor påvirkningskraft vi har i alle de små situasjonene i løpet av dagen.

Det handler om hvordan vi møter hvert enkelt barn, hvordan vi organiserer oss og hvordan vi legger til rette for læring og utvikling gjennom lek.

Class hjelper oss med å konkretisere hva som er kvalitet i barnehagen og er en bevisstgjøring på hvor betydningsfulle hver voksen er.

Forskning viser at kvaliteten på samspillet mellom voksne og barn, og barn seg imellom, er den faktoren som har klareste sammenheng med høy trivsel og læringsutbytte for barna.

Læringsmiljøet de fem første årene kan påvirke oss resten av livet. God kvalitet i barnehagen, er også med på å utjevne sosiokulturelle forskjeller og gir barna et bedre utgangspunkt når de begynner på skolen.

Satsningen bygger på «Trygg før tre» - studien i regi av Regionsenter for barn og unges psykiske helse (RBUP), NTNU og BI(2028-2020), som ni barnehager deltok i, i tillegg til annen norsk og internasjonal forskning.

[Trygg før 3 \(tf3.no\)](https://tryggfor3.no)

4. Om barnehagen

Barnehagens visjon: Lek, læring og latter i et inkluderende og trygt miljø.
Barnehagen består av 6 avdelinger fordelt på to bygg. Vi har 92 barn hvorav 65 er over 3 år og 27 er under 3 år.

Løvetann: 18 barn i alderen 3-6 år
Prestekrage: 18 barn i alderen 3-6 år
Blåklokke: 18 barn i alderen 3-6 år
Ringblomst: 14 barn i alderen 2-6 år

Smørblomst: 12 barn i alderen 1-3 år
Firkløver: 12 barn i alderen 1-3 år

Barnehagen ligger flott til i skogkanten. Lekeplassen er delvis opparbeidet med lekeapparater og delvis naturtomt med bergknauser og skogholt. Naturen rundt oss er variert og spennende med gammel skog og fine turplasser. Sjøen og stranda er i gangavstand, og vi har Bakkeløkka ungdomsskole med ball-løkker like i nærheten.

Det fysiske miljøet inne og ute innbyr til allsidig aktivitet og lek ved at det finnes varierte materialer og miljøer som passer barnas interesser og det pedagogiske arbeidet med rammeplanens fagområder. Hver avdeling har et stort rom og et grupperom. Fellesarealer består av et stort fellesrom der vi har felles samlinger og gym, et bibliotek/forskerrom og en bod tilrettelagt for språk- leseaktiviteter. Utelekeplassen består av skog og variert terreng med lekehus, lekeapparater, lavvo og kjøkkenhage der vi dyrker grønnsaker med barna.

5. Planlegging, dokumentasjon og vurdering

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.

Planlegging

Planleggingen tar utgangspunkt i rammeplan for barnehage og kunnskap om barns trivsel og utvikling, og den baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foresatte.

Planlegging gir grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen. Planleggingen er utgangspunkt for refleksjon og utvikling av barnehagens pedagogiske praksis.

Vi planlegger temaarbeid, språkarbeid, arbeid med det sosiale miljøet på avdeling og i barnehagen, arbeidet med fagområdene og det fysiske lekemiljøet til barna.

Arbeidet planlegges med utgangspunkt i tidligere vurderinger og satsningsområder. Planleggingen skjer på plandager, personalmøter, ledermøter og avdelingsmøter.

Gjennomføringen av planene må være fleksibel og gi rom for spontanitet og barns medvirkning.

Dokumentasjon

Den pedagogiske dokumentasjonen bruker vi for å synliggjøre arbeidet som blir gjort i barnehagen. Vi dokumenterer aktiviteter med barna med bilder som legges ut på MyKid. Pedagogiske ledere skriver månedsbrev som beskriver arbeidet for en periode, hva det har vært fokus på og hvordan barna har tatt i mot det. Barnas arbeider er også en del av dokumentasjonen.

Vi bruker dokumentasjon sammen med barna for å bearbeide opplevelser og gi dypere læring.

Personalet bruker dokumentasjonen til refleksjon, bevisstgjøring og faglig utvikling.

Vurdering

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Avdelingene evaluerer det pedagogiske arbeidet hvert halvår, jul/sommer.

Personalet: Hver avdeling har avdelingsmøte hvor man vurderer siste periode og planlegger kommende uker. I tillegg vurderes det pedagogiske arbeidet på pedagogiske ledermøter, personalmøter og planleggingsdager.

Foresatte: Foresatte gis mulighet til å vurdere barnehagens arbeid gjennom brukerundersøkelsen, på foreldremøter, i foreldresamtaler og samarbeidsutvalgsmøter.

Barna: Personalet etterspør barnas synspunkt ved hjelp av observasjoner og samtaler gjennom året.

6. Medvirkning

Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet.

Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål.

Foreldrenes medvirkning skal bringes inn i planleggingsarbeidet

For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd (FAU) og et samarbeidsutvalg (SU).

Foreldrerådet består av foreldrene/de foresatte til alle barna og skal fremme deres fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ.

Samarbeidsutvalget består av foreldre/foresatte og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert. Barnehagens eier kan delta etter eget ønske, men ikke med flere representanter enn hver av de andre gruppene.

Barnehageeieren skal sørge for at saker av viktighet forelegges foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Barnehagens tiltak:
• Vi samtaler med barna for og få deres syn på barnehagens innhold og aktiviteter • Vi observerer/kartlegger hva barna er opptatt av som grunnlag for temaarbeid • Vi følger opp barnas innspill • Det inviteres til foreldremøte på høsten der foresattes synspunkter etterspørres • Det tilbys 2 foreldresamtaler årlig • Det holdes minst 2 møter i SU der saker av betydning for drifte behandles • Vi arbeider for å ha en god dialog med alle foresatte i daglige møter

7. Tilvenning

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barna kan få en trygg og god start i barnehagen.

Barnehagens tiltak:
• Nye barn og foresatte inviteres til besøksdag i barnehagen i juni før oppstart av nytt barnehageår • Vi anbefaler en uke tilvenning for barn under 3 år. De aller minste kan om mulig ha korte dager de første par ukene. Vi setter av 3 dager til tilvenning for barn over 3 år. • Hvert barn får en kontaktperson som tar seg ekstra av dem til de er trygge i nytt miljø • Vi avtaler tilvenning individuelt og tilpasset hver enkelt barns behov • Nye foresatte tilbys oppstartssamtale

8. Overganger

Barnehagen skal være særskilt oppmerksom på overganger for barna internt i barnehagen og mellom barnehage og skole. Trygghet og forutsigbarhet er viktig for å ivareta det enkelte barn.

Barnehagens tiltak:

- Det legges en plan for barna som skal over fra småbarn til storebarn som sikrer at barna får god tid før ferien til å bli kjent og trygg med barn og personalet på sin nye avdeling
- De eldste barna møtes på tvers i førskolegruppe (Megagjengen) ukentlig der barna blir kjent på tvers av avdelinger. Det jobbes med selvstendighet og mestring, sosial kompetanse og de ulike fagområdene med hovedvekt på kommunikasjon, språk og tekst
- Vi har et godt samarbeid med Myklerud skole og blir invitert på et til to arrangementer i regi av skolen. I tillegg kommer et besøk til fadderklassen og to besøksdager hvorav et skolebesøk og et skole/SFO besøk.

9. Omsorg

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for.

Barnehagens tiltak:

- Personalet er tilstedeværende og tilgjengelig for barna, og er opptatt av å se hvert enkelt barn og barnets behov
- Dagen organiseres godt med fast rytme og kjente rutiner for å frigi tid til barna
- Vi har fokus på å gi god omsorg i hverdagssituasjoner, som bleieskift, stell, måltider og påkledning
- Vi deler barna i mindre grupper, for å få til gode relasjoner og god lek
- Vi støtter og oppmuntrer barna til å vise omsorg for andre og ta imot omsorg
- Barna møter passe utfordringer med tanke på alder og modenhet, med støtte fra personalet

10. Danning

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske felleskap.

Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger

skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur. Danning skal skje i tråd med barnehagens verdigrunnlag og legge grunnlaget for barns mulighet til aktiv deltakelse i et demokratisk samfunn.

Barnehagens tiltak:
• Vi støtter barnas identitetsutvikling og utvikling av positiv selvfølelse • Vi anerkjenner barnas opplevelser og følelser • Personalet støtter barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet • Personalet synliggjør og verdsetter ulike behov, meninger og perspektiver i fellesskapet • Personalet synliggjør og fremhver mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforskning og læring

11. Lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur.

Leken skal være en arena for barns utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling

Barnehagens tiltak:
• Personalet har et aktivt og tilstedeværende forhold til lek • Personalet gir barna felles opplevelser som inspirerer til lek • Personalet arbeider for et inkluderende miljø hvor alle barn opplever å få delta i lek med andre barn • Personalet gir barna tid og rom for lek, og bidrar til å berike og videreutvikle leken • Personalet støtter og veileder barna ved behov • Personalet arbeider for å inspirere til variert lek og berike barnas lekemiljø og -repertoar

12. Læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser.

Barnehagens tiltak:
• Planlagte voksenstyrte aktiviteter introduserer barna for nye aktiviteter og fenomener som gir ny inspirasjon til utforskning og lek samt bidrar til samhold og fellesskap • Barna får delta i barnehagens daglige gjøremål

- Personalet lytter til barnas innspill og bygger videre på deres nysgjerrighet og interesser
- Personalet undrer seg sammen med barna over det vi ser og opplever
- Personalet er bevisst på repetisjon og på å gjenkalle aktiviteter og opplevelser, noe som kan gi dypere læring

13. Inkluderende fellesskap

I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap.

Barnehagen skal forebygge, avdekke og stoppe mobbing og krenkelser.

Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på. Samtidig skal barnehagen gi felles erfaringer og synliggjøre verdien av fellesskap. Barnehagen skal vise hvordan alle kan lære av hverandre og fremme barnas nysgjerrighet og undring over likheter og forskjeller. Barnehagen skal bidra til at alle barn føler seg sett og anerkjent for den de er, og synliggjøre den enkeltes plass og verdi i fellesskapet.

Barnehagens tiltak:

- Personalet er bevisst på å skape et inkluderende miljø der alle deltar ut fra sine forutsetninger
- Vi synliggjør de ulike kulturene med for eksempel språk, musikk, eventyr, bilder, mat etc.
- Vi markerer høytider som feires av barna på avdelingen
- Personalet støtter barna og gir de verktøy til å løse konflikter
- Personalet er gode rollemodeller
- Personalet observerer samspill og lek for å oppdage og sette inn tiltak tidlig dersom barn holdes utenfor
- Vi kartlegger relasjonen mellom voksen-barn på avdelingen høst og vår

14. Livsmestring og helse

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen.

Barnehagens tiltak:

- Vi jobber for å skape et inkluderende og trygt miljø der alle barn føler seg betydningsfulle
- Vi støtter barna i å løse konflikter og å takle utfordringer

- Vi tilrettelegger for allsidig bevegelsesglede og motorisk utvikling gjennom varierte aktiviteter og utfordringer
- Vi legger til rette for at alle får ro og hvile i løpet av barnehagedagen
- Vi går på tur minst en gang i uken der hovedmålet er at barna skal oppleve nærhet og omsorg for naturen
- Vi tilbyr sunn og næringsrik mat med mye fisk, fullkorn, og økologisk frukt og grønnsaker
- Vi legger til rette for gode måltider med samtale og god stemning rundt matbordet

15. Kommunikasjon og språk

Barnehagen skal sørge for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språket som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser.

Barnehagen må støtte at barn bruker sitt morsmål og samtidig arbeide aktivt med å fremme barnas norskspråklige kompetanse.

Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Barnehagens tiltak:

- Personalet har kunnskap om barns språkutvikling og fanger opp barn som trenger ekstra språklig støtte
- Personalet bruker litteratur bevisst i arbeidet og alle barn opplever jevnlig å bli lest for
- Personalet bruker konkrete for å støtte handling i bøker og fortellinger
- Personalet bruker sanger, rim og regler
- Personalet tilrettelegger for gode samtaler med barna der barna er aktive samtalepartnere
- Personalet er bevisst sin rolle som språklige rollemodeller ved å bruke varierte begreper og utvide barnas ordforråd
- Personalet er aktive i barnas lek og støtter barn som trenger språklig støtte for å kunne delta
- Vi forbereder barna i forkant av aktiviteter og gjenkaller i etterkant
- Vi dokumenterer aktiviteter synlig for barn og foresatte, som utgangspunkt for samtale og refleksjon
- Vi er nysgjerrige på ulike språk, og lar barna oppleve språklig mangfold

16. Bærekraftig utvikling

Barna skal få naturopplevelser, bli kjent med naturens mangfold, årets gang og endringer i naturen.

Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen.

Barnehagens tiltak:

- Vi har fokus på gode naturopplevelser
- Vi er bevisst på vår ferdsel i naturen (fokus på bruk, ikke forbruk, rydder etter oss)
- Vi kildesorterer, så langt det er mulig, sammen med barna
- Vi komposerer matavfall
- Vi dyrker grønnsaker og har fokus på kortreist og økologisk mat
- Vi er bevisste i innkjøp av leker/materiell og tar vare på tingene våre

17. Trafikksikkerhet

Trafikksikkerhetsplan for Nesodden kommune 2021-2024 er ute på høring.

Barnehagene bidrar aktivt i dette arbeidet. Barnehagen har følgende målsettinger:

- Barnehagen skal styrke og utvikle barnas gode holdninger og kunnskap til og om trafikk
- De voksne skal være gode rollemodeller i trafikken
- Barnehagen skal samarbeide med foreldrene rundt barnas trafikksikkerhet

Barnehagens tiltak:

- Barna lærer trafikkregler for fotgjengere og å bruke sansene i trafikken
- Barna lærer om bruk av bilbelte, sykkelhjelmer og refleks
- Barnehagen samarbeider med foresatte rundt barnas trafikksikkerhet. Trafikksikkerhet er et av temaene på høstens foreldremøte
- Personalet er gode rollemodeller og arbeider for å gi barna gode holdninger og kunnskap om trafikksikkerhet

18. Digital praksis

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barns lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læringsprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna.

Barnehagens tiltak:

- Vi bruker digitale verktøy på en måte som bidrar til at barna utvikler en begynnende kritisk sans
- Barna bruker digitale verktøy til å produsere, som å lage egne bøker og fortellinger
- Vi bruker digitale mikroskop til å undersøke naturfenomener
- Vi bruker digitale verktøy i språkarbeidet
- Vi lager billedbøker med bilder fra aktiviteter med barna og bruker bildene som utgangspunkt for samtale

19. Barnas psykososiale og fysiske barnehagemiljø

Krav til barnas psykososiale barnehagemiljø reguleres i [barnehageloven kapittel VIII \(lovdata.no\)](#)

Barnehagen skal ikke godta krenkelser som for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Alle som arbeider i barnehagen, skal gripe inn når et barn i barnehagen utsettes for slike krenkelser.

Dersom en som arbeider i barnehagen, får mistanke om eller kjennskap til at en annen som arbeider i barnehagen, krenker et barn med for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering eller trakassering, skal vedkommende straks melde fra til barnehagens styrer. Styreren skal melde fra til barnehageeieren. Det utløses da en skjerpet aktivitetsplikt.

Barnehagen skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.

Ved mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen snarest undersøke saken.

Når et barn eller foresatte formidler at barnet ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen undersøke saken og så langt det finnes egnede tiltak, sørge for at barnet får et trygt og godt barnehagemiljø. Det samme gjelder når en undersøkelse som barnehagen selv har satt i gang, viser at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Tiltakene skal velges på grunnlag av en konkret og faglig vurdering.

Barnehagen skal lage en skriftlig plan når det skal gjøres tiltak i en sak. I planen skal det stå

1. hvilke problemer tiltakene skal løse
2. hvilke tiltak barnehagen har planlagt
3. når tiltakene skal gjennomføres
4. hvem som skal gjennomføre tiltakene
5. når tiltakene skal evalueres.

Dersom barn eller foresatte mener at lovens krav ikke oppfylles, skal de henvende seg til barnehagens styrer. Har ikke barnehagen fulgt opp henvendelsen innen rimelig tid, kan eleven eller foreldrene henvende seg til kommunen som tilsynsmyndighet. Kommunen skal vurdere å følge opp forholdet ved tilsyn. Elektronisk skjema for klager finner du her: [Skjemaoversikt - Nesodden kommune](#)

Krav til barnehagens fysiske miljø reguleres i [Forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger \(lovdata.no\)](#)

Barnehagen skal drives på en helsemessig tilfredsstillende måte. Barnehagens fysiske miljø skal være forsvarlig ut fra en vurdering av faktorer i miljøet som kan påvirke barns helse, trivsel, lek og læring. Dersom forhold knyttet til enkeltfaktorer i miljøet avviker fra faglige normer må barnehagen kunne dokumentere at det fysiske miljøet likevel er tilfredsstillende.

Barnehagens lokaler og uteområder skal være utformet slik at de fremmer helse, trivsel, lek og læring for alle barn. Behovene til barn med funksjonsnedsettelse skal ivaretas. Lokaler og uteområder skal kunne dekke behov for aktivitet og hvile, og forebygge sykdom, skader, ulykker, overgrep og andre alvorlige hendelser.

Barnehagen skal gi foresatte relevant informasjon om forhold ved barnehagen som kan ha negativ innvirkning på helsen, herunder om tiltak som iverksettes eller vurderes iverksatt. Dersom barnehagen blir kjent med at noe ved miljøet kan skade helsen til barna, foresatte snarest mulig varsles om det.

Barnehagen skal gi tilsynsmyndigheten opplysninger om forhold ved eiendommen eller virksomheten som åpenbart kan ha negativ innvirkning på helsen.

Dersom barn eller foresatte mener at forskriftens krav ikke oppfylles, skal de henvende seg til barnehagens styrer. Har ikke barnehagen fulgt opp henvendelsen innen rimelig tid, kan foreldrene henvende seg til kommunen som tilsynsmyndighet. Elektronisk skjema for klager finner du her: [Skjemaoversikt - Nesodden kommune](#).

[Bekymringer](#)

20. Fagområdene/progresjonsplan

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter.

Progresjonsplanen beskriver hvordan barnehagen arbeider med de syv fagområdene som er beskrevet i rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver, på de ulike alders- og utviklingsnivåer.

Fagområdene vil sjelden opptre isolert. For å sikre at alle fagområder integreres i det pedagogiske arbeidet vil flere områder ofte være representert samtidig i temaopplegg og i forbindelse med hverdagsaktiviteter på avdelingene.

Progresjonsplan for Fagerstrand barnehage 2024/2025

Fagområde:

Kommunikasjon, språk og tekst

Personalet skal:

- Skape et variert språkmiljø der barna får bruke språket og kommunikasjon med andre.
- Oppmuntre til lek med språk ved bruk av blant annet lyd, rim og rytme

1-2 år	3-4 år	5-6 år
Leke med lyd	Lytte til barnas spørsmål og undre og reflektere sammen	Refleksjon over egne og andres følelser
Bevegelsessanger og sanger med tegn, rim og regler	Bruke språk for å løse konflikter	Lese fortsettelses bøker
Daglig høytlesning av korte enkle fortellinger, billedbøker	Refleksjon og samtale om dagen	Leke skriving av tall og bokstaver
Konkretisering av fortellinger ved hjelp av figurer og bilder	Gjøre barna kjent med bokstaver, preposisjoner, grunnleggende begreper; som form, farge, størrelse, antall og setningsoppbygging	Samling der vi jobber med språkets form, rytme og klang, klappe hele navnet/stavelser, lytte ut første lyd i ord, setningsoppbygging
Benevne kroppsdeler under påkledning og i stellesituasjon	Leke med språket	Lage rimord
Felles fokus om gjenstander, sette ord på	Lotto med bilder, spill, turtaking	Fortelle vitser og gåter
Være sensitiv på barnets kroppsspråk, sette ord på det barnet er opptatt av	Ha tilgang til bøker	Reflektere over ting vi har opplevd under for eksempel turer og andre aktiviteter, skrive ned det barnet/barna sier
Bilder, tegninger av familien på veggen, samtale med barna	Skrive tekst til tegninger	Kjenne igjen navnet sitt
Dokumentasjon med bilder i barnas høyde, utgangspunkt for samtale	Lage og leke butikk	Øve på å skrive navnet sitt
Dramatisering av eventyr/fortellinger ved hjelp av sang, musikk og figurer	Skrive kort	Øve på blyantgrep

La barna ta bilder, skrive ut, fortelle hva de ser, skrive ned tekst	Ikt: søke informasjon på internett om tema, bilder og tekst, lage bøker på ipad	Lage historier, fortellinger
--	---	------------------------------

Kropp, bevegelse, mat og helse

Personalet skal:

- være aktive og tilstedeværende for å støtte og utfordre barnet til variert kroppslig lek
- bidra til at barna kjenner retten til å bestemme over egen kropp og respektere andres grenser

1-2 år	3-4 år	5-6 år
Bevege seg motorisk i ulendt terreng	Gym	Turer i ulendt terreng
Dans og rytme	Musikk og dans	Sykkeltur
Kroppsbeherskelse	Hinderløyper	Ski og skøyter
Varierte sanseopplevelser	Sanselek	
Smake på variert og sunn mat	Smører egen mat og er med å lage mat	Smører egen mat og deltar i matlaging
Ute i all slags vær	Kjennskap til hva som er sunt for kroppen	Kjennskap til hva som er sunt for kroppen. For eksempel mat og vær, kaldt/varmt
Hvilestund/sovetid	Hvilestund, meditasjon, yoga	Hvilestund, meditasjon, yoga
Øve på å kle på seg selv	Kle på seg selv	Være selvstendig i på- og avklledning
Øve på å vaske hender selv	Vaske hender selv	Være selvstendig i å vaske hender selv
Være med på og øve på hverdagsaktiviteter slik som å smøre mat, forberede til måltid, brette klær og være med på å dyrke grønnsaker		

Kunst, kultur og kreativitet

Personalet skal:

- Motivere barna til å uttrykke seg gjennom musikk, dans, drama og annen skapende virksomhet og gi dem mulighet til å utvikle varierte uttrykksformer.
- Være lydhøre, anerkjenne og legge til rette for barnas egen barnekultur og tradisjonskultur
- Legge til rette for at materialer som støtter opp om barnas lekende og estetiske uttrykksformer er tilgjengelige

1-2 år	3-4 år	5-6 år
Oppleve sanseinntrykk; se, lukte, føle, smake og lytte	Prøve ulike formingsteknikker (to- og tredimensjonalt) og materiale	Lage papir
Bevege seg til musikk, synge og danse	Male til musikk	Støpe lys
Sanse og utforske instrumenter og lyd	Bruke naturen aktivt til estetiske opplevelser og uttrykk	Bli kjent med en kunstner

Prøve ut og føle ulike formingsmateriell, maling, ull, lim, plastelina, tegneblyanter etc.	Rolle og dramaleker, teater, lage kostymer	Besøke museer og gallerier
Ha tilgang til utkleddingstøy, bøker, bilder, musikkinstrument og formingsmaterialer	Få inspirasjon fra og bli kjent med ulike kunstnere og kunstuttrykk	Møte variert litteratur

Natur, miljø og teknologi

Personalet skal:

- Bruke naturen som en arena for lek, undring, utforskning og læring gjennom mangfoldige naturopplevelser
- Gi barna tid og anledning til å stille spørsmål, reflektere og lage egne forklaringer på problemstillinger, og til å delta i samtaler om det de har erfart og opplevd.
- Synliggjøre naturfenomener og reflektere sammen med barna om sammenhenger i naturen
- Fellesprosjekt; fra jord til bord og til jord igjen. Dyrking og Bokashi

1-2 år	3-4 år	5-6 år
Utforske uteområdet	Turer i skogen og til sjøen	Følge prosessen fra korn til brød, plukke kornet, treske, male mel, bake brød
Bevege seg motorisk i ulendt terreng	Fysikk og kjemi eksperimenter	Kompostering
Leke med/utforske ulike materialer; sand, vann, jord, snø og is	Natursti/sanseløype med ulike temaer; dyr, planter, naturvern, lyd etc.	Grave ned søppel på høsten, hva er borte til sommeren?
Iakttatte og undre seg over fenomener i naturen	Plukke søppel, kildesortering, naturvern,	Studere livet i skogen og fjæra
Turer og lek i skogen	Undersøke hva gjenstander er laget av, skru fra hverandre gamle radioer e.l.	
Studere insekter	Følge et referanseområde – årstidsforandringer, temperatur, nedbørsmåling, vekster og insekter	
Prøve ut og bruke ulike naturmaterialer til forming	Så og plante, blomsterbed og kjøkkenhage	
Plukke søppel, naturvern	Studere livet i skogen og fjæra	
Delta i arbeid i kjøkkenhagen		

Antall, rom og form

Personalet skal:

- Legge til rette for at barna kan oppdage og utforske matematikk i dagligliv, kunst, natur, kultur og teknologi ved å være kreative og skapende.
- Bruke matematiske begreper aktivt

1-2 år	3-4 år	5-6 år
Bruke kroppen til å gjøre seg kjent i rommet	Spille spill	Begrepene mengde, bredde, tyngde, tykkelse

Sortere gjennom og rydde leker på faste plasser	Tallrekka 1-10, telle	Kjennskap til klokka
Utforske konstruksjonsmateriale som duplo og klosser	Bevisst bruk av begreper som størrelse, rekkefølge, lengde og høyde	Kunne orientere seg med enkle kart, for eksempel skattejakt
Lage rom i rommet	Bake/lage mat. Måle og veie (bake etter en tegnet oppskrift)	Kopiere og lage mønstre
Begynnende forståelse av begrepene; i, over, på, under, stor og liten	Vekt, måle og veie ulike ting i lek og utforsking	
Pusle enkle puslespill	Spill med terning	
Telle	Finne par	
Begynnende forståelse av begrepene; trekant, sirkel og firkant	Sortere etter farge, størrelse, form og fasong	
Sortere etter funksjon, for eksempel lekekasser	Bevisst bruk av begrepene; i, over, på, under, stor og liten	

Etikk, religion og filosofi

Personalet skal:

- Formidle fortellinger og skape rom for barnas opplevelser, samtaler og tanker om religion, livssyn, etikk og eksistensielle temaer
- Gi barna kjennskap til og markere merkedager, høytider og tradisjoner i den kristne kulturarven og andre religioner og livssyn som er representert i barnehagen
- Bidra til å utvikle barns toleranse, interesse og respekt for hverandre

1-2 år	3-4 år	5-6 år
Barna oppmuntres til å gi trøst og vise omsorg	Bli kjent med ulike religioner, kulturer og tradisjoner	Barna vil få anledning til å delta på julevandring i Gjøfjell kirke hvor de hører, og selv spiller juleevangeliet
Oppmuntres til å vise respekt og omtanke for mennesker og dyr	Være med å utvikle regler som går ut på hvordan vi på avdelingen vil ha det sammen	Undre seg over livet og sammen lete etter svar
Markere ulike merkedager, høytider og tradisjoner som er representert i barnehagen	Begynnende konflikthåndtering med veiledning fra de voksne	Øve på konfliktløsning på egenhånd med støtte av voksne
Bevisstgjøring av følelser, egne og andres		Øve seg på å sette seg inn i andres situasjon
Lære å dele på ting og hjelpe hverandre		
Undre seg over ting sammen med hverandre og de voksne		
	Øve seg på gode bordvaner (be om å sende, takke for maten, sitte på stolen) og verdsette det sosiale samspillet rundt bordet	

Nærmiljø og samfunn

Personalet skal:

- Sørge for at barna erfarer at deres valg og handlinger kan påvirke situasjonen både for dem selv og for andre
- Hjelp barna med å orientere seg og ferdes trygt
- Gi barna begynnende kjennskap til betydningen av menneskerettighetene, spesielt barnekonvensjonen

1-2 år	3-4 år	5-6 år
Turer i nærmiljøet	Bruke mer verbalt språk sammen med barna rundt tema som regler og følelser	Reflektere med barna at handlinger får konsekvenser
Smake på mat fra ulike land	Starte med steg for steg samlinger	Samtale/kjennskap til kulturelle likheter og forskjeller
Gruppetilhørighet og fellesskap	Få begynnende kjennskap til trafikkregler	Forståelse av begrepet; solidaritet, for eksempel gjennom Forut, et pedagogisk opplegg om barn i andre kulturer
Lære sanger fra andre land	Hjelpe hverandre med påkledning osv.	Markering av FN dagen
Hjelpe til i daglige gjøremål; brette tøy, lage mat, rydde leker osv.	Besøke barnas hus	Bruke lokalavisen i det pedagogiske arbeidet, og vise saker fra nærmiljøet
	Rydde i nærmiljøet, miljøbevissthet	Lucia tog på ungdomsskolen
	Markere samefolkets dag	Besøke arbeidsplasser, bibliotek etc.
	Få kunnskap om grunnleggende trafikkregler, kunnskap om bruk av belte, hjelm og refleks	Kunnskap om trafikkreglene, kjenne igjen trafikkskilt

21. Kilder

Barnehageloven

Rammeplanen

Utdanningsdirektoratet

Oppvekstplan for Nesodden kommune 2021-2025